

Starteren

Nr. 2 – 47 årg.

Organ for idrettsklubben Start

Juli 1993

**Sponsor-
tur til
Leeds**

Side 3

**NFF gir
Start
topp
karakter**

Side 7

**Fest for
håndball-
folket**

Side 10-11

**Cup-
fadese
i Bergen**

Side 15

Stein Thunberg mener fremtiden fortøner seg lys for Start.

Baksmell i serie og cup

Gleder og sorger vandrer til hope. Juni bød desverre på en skikkelig baksmell for Start med fire strake tap, deriblant en gedigen cupfadese. Halvårsstatus for Start er dermed en skuffelse, men vi håper at det snur seg i serien utover sommeren og høsten.

Den nye fotballformannen Stein

Thunberg er generelt optimist. Etter hans mening er Start istand til å reise kjerringa og i sine beste stunder prestere fotball av ypperste merke. Start har et mannskap som bør gi klubben store muligheter i norsk elitefotball, mener Thunberg.

Side 4-5

Et godt grunnlag er lagt

Av Odd Ivar Eidsaa, kommentar

Økte inntekter. God oversikt og kontroll over utgiftene. Flere nye talenter på vei opp og fram.

Det er lagt et godt grunnlag i Start nå med henblikk på fremtiden.

Markedsavdelingen har gjort en god jobb når det gjelder å hente inn diverse sponsorkroner. Aldri tidligere har Start hentet inn så mye totalt sett slik tilfellet er i år. Likevel mener markedsavdelingen det fortsatt er mer å hente neste sesong.

Styret har gjort en god jobb når det gjelder å rydde opp i økonomien. Diverse kontrolltiltak er satt i verk. Dette sammen med spillersalg har ført til at den kortsiktige gjelden har blitt nedbetalt. Neste utfordring for styret er å få redusert den langsiktige gjelden så mye som mulig.

Det arbeidet som markedsavdelingen og styret har gjennomført, betyr at det er lagt et solid grunnlag med henblikk på fremtiden.

At økonomien er under kontroll og gjelden redusert, betyr til syvende og sist at Start har sikret seg en større økonomisk handlefrihet med henblikk på fremtiden. Det lover godt.

I stedet for å bruke ressursene på å få nedbetalt gjelden, ser man fram til at styret, de mange trenerne i klubben og andre involverte kan bruke tiden – og pengene, på å forbedre klubben i alle ledd.

Det er i denne sammenheng fornuftig å låne øre til vår nye fotballformann Stein Thunberg som i et intervju i denne utgaven av Starteren sier at et av siktemålene fremover, må være å bli enda flinkere når det gjelder å frembringe egenproduserte spillere.

Han peker på at Start, selv med økt

økonomisk handlefrihet, ikke har råd til å bruke flere hundre tusener av kroner på nye spillere, slik blant annet Rosenborg har lagt opp til de senere årene.

Det er mange Start-medlemmer som lenge har likt å fremholde at Start er flinke til å frembringe toppspillere, enten fra av egen stall eller ved å tilby lokale talenter muligheten til å få sjansen på toppnivå.

Det er et faktum at vi gjennom årenes løp ikke har vært flinke nok til å få fram egne spillere i tilstrekkelig grad. Dette har endret seg til det bedre.

Økt økonomisk handlefrihet gjør at denne satsingen kan intensiveres ytterligere.

Av dagens A-stall på 23 mann, har Claus Eftevaag, Arild Tønnessen, Bård Borgersen, Kjetil Pedersen, Trond Ludvigsen, Viggo Strømme, Espen Daland, Odd Arild Skonhoft, Bent Trygve Hansen, Frank Tønnessen, Ivar Sigurdson, Morten Pettersen, Erik Mykland, Tore Løvland og Øyvind Klausen enten lokal eller regional tilhørighet.

Likevel er det et faktum at av de faste på A-laget, kommer Helge Bjønsaas, Jørgen Hammersland, Frode Olsen, Per Egil Swift og Tommy Svindal Larsen utenfra. Legges innsatsen i storhallmesterskapet til grunn, er det grunn til å anta at også Tomas Fransson hadde vært et fast innventar på førstelaget.

Dette er ikke ment som noen kritikk mot noen av "utlendingene", men det sier noe om hva Start-ledelsens alternativer har vært – med henblikk på nye spillere.

Felles for flere av våre "fremmedlegionærer", er at de kom til Start som håpefulle talenter, og at de under Brede Skistads dyktige ledelse, har utviklet seg til å bli habile toppspillere.

Starteren

Redaktør:

Odd Ivar Eidsaa 38 16 73 55

Forr. fører:

Erik Geelmuyden 38 09 60 91

Medarbeidere:

Helge Svein Halvorsen 38 02 41 90

Tore Heidenreich 38 02 91 00

Egil Torjussen 38 03 18 63

Svenn Ødegaard 38 09 60 91

Arild Jacobsen 38 01 30 00

Trykk: R. Stav Johanssen Trykkeri A/S

Sats: Tekst, Grafikk & Design

IK Starts ledelse

Klubbformann: Erik Stallemo 38 02 07 40/4 08 20

Nestformann: Trond Pedersen 38 07 81 00

Sekretær: Helge Svein Halvorsen 38 02 41 90/9 17 40

Kasserer: Tore Heidenreich 38 02 91 00/9 26 17

Fotballformann: Stein Thunberg 38 02 94 14

Juniorformann: Atle Tjelflaa

Håndballformann: Steinar Ose 38 03 60 00

Hallkomitéformann: Leif Paulsen 38 09 03 64

Seniorklubb-formann: Sverre Hornnes 38 01 00 45

Administrasjonen:

Daglig leder:

Erik Geelmuyden 38 09 60 91/9 83 61

Sekretær: Elisabeth Tallaksen 38 09 60 91

Vaktmester: Kai Eriksen 38 09 27 47

Hovedtrener: Brede Skistad 38 04 04 39

Starthallen, Marviksveien 94 38 09 60 91

Danmarksbilletter til en rimelig penge

I vår hovedavtale med Color Line har vi et antall billetter med danskefergene.

Vi kan fra I.K. Start tilby en rabatt på 33 prosent på de til enhver tid gjeldende priser.

Når du/dere i løpet av sommeren eller høsten planlegger en tur, så ring Start-hallen og snakk med Elisabeth.

Du må oppgi hvilken ferge som du ønsker å reise med begge veier. Vi må også ha navnene på alle som skal reise.

Vi bestiller billettene som kan hentes i ekspedisjonen hos Color Line. Når vi har fått avregningen fra Color Line fakturerer vi deg med den avtalte rabatt.

Trenger leilighet

Vår eminente stopper Jørgen Hammersland er i disse dager på jakt etter et nytt husvære.

Han har i tiden som ligger bak leiet en leilighet på Lund. Nå er det tid for å flytte. Men det er usikkert hvor.

Kjenner du personer eller hvis du selv har en leilighet som skal leies ut, er Jørgen takknemlig for at du/dere tar kontakt.

Det kan gjøres til Starthallen på telefon 38 09 60 91. Spør etter Kai.

Stedet for herre og jr. skol!

**BØES
SKOTØY
A/S**

Kirkegaten - tlf. 38 02 28 62

ELEVINE

KAFETERIA

Marvikveien 2 - Tlf. 38 09 32 53

En fornøyd gjeng fikk blant annet møte midtbanestrategen Gary McAllister da Start arrangerte sponsortur til Leeds.

Sponsor-tur på hellig grunn

IK Starts sponsortur til Leeds i vår ble en enkel og vellykket operasjon. En Start-delegasjon på 22 personer tok inn på et bekvemmelig sentrums-hotell og brukte weekenden til å hygge seg på byen – og ikke minst bivåne matchen Leeds mot Crystal Palace. Et slikt opplegg smaker av pilgrimsferd for fotballfrelste, og derfor ble besøket på den sagnom-suste fotball-arenaen Elland Road en seanse som sent vil glemmes.

Her ble Start-kolonien tatt godt i mot og introdusert for noen av toppene i klubben. Omvisningen i anlegget var imponerende. Selve kamparenaen med verdens største enhetlige takspenn åndet av skikkelig atmosfære, som å befinne seg på hellig jord. Og hellig er Elland Road for tusener av tilhengere. Mange fortjente Leeds-sjeler får innvilget sitt siste ønske om å få begravd sin aske i Ellan Road. Da er religion og fotball blitt en og samme ting.

Kampen var målløs, men pytt pytt, stemning og atmosfære var like fullt en opplevelse av dimensjoner. Og rammen omkring – før og etter! Frank Strandli stilte ikke opp og var ikke å finne noe sted, men

alle kjente starteren som for øvrig var gjort til oppslags-spiller i kamp-programmet. Frank kommer, ingen tvil – stod det å lese. På det tidspunkt var det ingen som visste at han også skulle komme tilbake til Start...

Sponsorgjengen likte seg og takket være kreative innslag fra forskjellige kanter, var det aldri, som rakk å kjede seg. Caledoniens

utsendte sonderte for de store utflukter. Thomas Stav Johanssen tok seg av vitse-floraen – og samholdet var topp. Reiseleder Helge Svein Halvorsen hadde med andre ord en takknemlig og hyggelig jobb på vegne av styret. Og nå lurere sponsorene på hva som skal komme istedetfor sponsor-klubben. Ja, se det. Spennende!

Vet du at

- ✓ i 1992 "solgte" klubbene i eliteserien spillere for 15 mill. kr.
- ✓ ingen av disse spillerne var spesialforsikret før de ble solgt.
- ✓ årspremien blir for stor til at spesialforsikring av enkeltspillere er interessant.
- ✓ det er innført egenandeler i forbindelse med talentsamlinger i aldersbestemte klasser.
- ✓ For IK Start vil dette i 1993 utgjøre ca. 8000,- kr.
- ✓ spillere på IK Starts gutte A-lag vil måtte beregne egenandeler i størrelsesorden 4-5000 kr for innværende sesong.

Rett på mål med

Vår nye fotballformann Stein Thunberg er optimist.

Av Odd Ivar Eidsaa

– Dette er en morsom, interessant og krevende jobb, hvor målet er å bidra så godt det lar seg gjøre slik at Start kan være med å vinne noe. Laget er godt nok til det. Kanskje allerede i år.

Stein Thunberg er nå i gang som ny fotballformann i Start.

Vår gamle midtbanekjempe innrømmer at det kom noe uventet da han ble forespurt om han kunne tenke seg å stille til valg som ny fotballformann etter Borgar Haugland.

Han forteller at han har fulgt Start med interesse helt siden han selv la opp.

– Jeg ble forespurt, og syntes det var en interessant jobb, og takket tilslutt ja, sier Thunberg, som svarer benektende på spørsmålet om han syntes det var et lite hyggelig tidspunkt å ta over på, etter de bølgene som har gått på lederplanet i klubben.

Små bølger

– Jeg kan ikke se at det har vært noe særlig til bølger å snakke om. Fremstillingen i

media har nok kanskje vært overdrevet. Men klubben stod i en situasjon som krevde en løsning. Om jeg er den rette løsningen på sikt, gjenstår å se, slår Thunberg fast.

– Det var mange av Starts medlemmer og tilhengere som ble overrasket da du takket ja til vervet som ny fotballformann, rett og slett fordi du har en krevende jobb. Får du tid nok, synes du, til dette vervet?

– Man får tid til det man prioriterer. Jeg har vært engasjert med andre oppgaver fram til nå i tillegg til jobb og familie. Nå var tiden moden til å ta fatt på nye utfordringer. Kone og barn hadde ikke noen innsigelser, så på spørsmål om jeg får tid nok til å bekle vervet slik jeg ønsker, er svaret ja.

Thunberg har holdt god kontakt med miljøet siden han selv la opp. Han forteller at det er moro å se resultatene av det gode arbeidet som har blitt lagt ned i klubben over lengre tid.

Profesjonell drift

– Klubben drives mer profesjonelt i dag enn da jeg selv var aktiv. Ikke slik å forstå

at tidligere års ledere ikke var dyktige nok, men det er ofte slik at man som leder befinner seg i en prosess, hvor man lærer og trekker nye erfaringer etterhvert.

Thunberg mener også at spillerne selv har blitt mer profesjonelle i forhold til sin idrett. Han understreker at dette ikke har noe med at det er mer penger involvert i fotballen nå enn da han selv var aktiv.

Han viser til at om man tjener mye, eller lite, er det alltid viljen til å vinne som preger spillerne.

– Med mer penger involvert i fotballen, får spillerne bedre anledning til å trene, noe som øker mulighetene for at de kan utvikle seg videre.

Thunberg sier at det i tiden som kommer vil være naturlig for ham å gjøre sitt for at ressursene settes inn lokalt på en slik måte at Start får frem flere egenproduserte spillere.

Ikke flinke nok med egen talentutvikling

– Det har alltid vært intensjonen å få fram så mange egne talenter som mulig. Men

Stein Thunberg

Start har ikke alltid lyktes like godt gjennom årenes løp. Derfor har Start vært nødt til å gå ut og kjøpe spillere.

– Med de spillersalgene som har funnet sted de siste årene, begynner Start å få en større og bredere økonomisk handlefrihet. Ressursene som tidligere gikk med til å betjene gjeld, bør resultere i økt satsing på juniorarbeidet, til det beste for klubben, både på kort og lang sikt.

Thunberg mener satsingen på et Start 3-lag i den ordinære 4. divisjonen, er et godt bidrag i denne sammenheng. Han peker på at spillerne fortere blir seg bevisste på overgangen fra junior til seniornivå. Ved at de blir fortere modne, øker også sjansene betydelig for at langt flere av dem kan være med å konkurrere om en plass på førstelaget om ikke så lenge.

– Økt økonomisk handlefrihet kan også brukes til å forbedre klubben i alle ledd, fremholder Stein Thunberg.

Thunberg legger til at han som fotballformann skal være et bindeledd mellom styret og spillerne.

– Jeg kan det rent fotballmessige best og kan konsentrere meg om dette, nettopp fordi Start har en administrasjon som fungerer veldig godt. På sikt tror jeg det er en fordel at Start har folk med fotballmessig bakgrunn i ledelsen, legger Thunberg til.

Enkelte av Starts tilhengere har ment at Start burde ha hengt seg på i konkurransen om blant annet Ole Einar Martinsens underskrift, da han valgte å gi seg i Kongsvinger etter sist sesong. Flere har også ment at Start burde ha satset mer på å hente inn en eller to angripere til å fylle det påståtte hullet etter Frank Strandli.

Laget godt nok til å vinne et trofé

Thunberg avviser slike utspill med at det ikke er "aktuell politikk", rett og slett fordi Start ikke har hatt råd til å konkurrere om de dyreste spillerne. Han viser også til at de spillerne som Brede Skistad har til disposisjon i dag, er gode nok.

– Jeg synes vi har en meget bra stall. I gode stunder er Start best i Norge, nestbest på mer dårligere dager. Når det er sagt, er dagens mannskap fullt ut i stand til å gjøre det helt store.

– Det er flere på tribunehold som mener Start mangler en viss tøffhet og psykisk styrke når det røyner på, og når laget strever i motbakke slik tilfellet var mot Bodø/Glimt på Aspmyra. Mener du dette er egen-

skaper som spillerne må arbeide aktivt med å tilegne seg?

– Når det går dårlig i visse perioder av en kamp, tyr publikum ofte til utsagnet om at spillerne ikke er tøffe nok, også psykisk. Dette er også et utsagn som ble fremholdt igjen og igjen, også da jeg selv var aktiv.

– I fjor kom spillerne tilbake en rekke ganger, etter først å ha ligget under. Denne egenskapen har ikke spillerne "mistet" nå. Rent fysisk mangler heller ikke spillerne noe. Det som det kan skorte på en gang innimellom, er at aggressiviteten ikke blir høy nok, noe vi så tendenser til i kampene mot Brann i Bergen og Bodø/Glimt på Aspmyra. Det er alltid en rekke faktorer som virker inn og som påvirker aggressiviteten: om en spiller sliter med en liten skade, sykdom, eller formsvikt.

Thunberg fortsetter med å understreke at balansen i laget er meget god, med henblikk på å få laget som helhet til å harmonere.

Han sier Brede Skistad har fått fram et godt lag i så måte, med en god balanse i laget hva angår den enkelte spillers egenskaper og kvaliteter.

+ BANK
KRISTIANSAND

**Stor nok til å hjelpe deg.
Liten nok til å høre på deg.**

Kinnarps
KONTORMØBLER AS

Dronningensgate 24a, 4610 Kristiansand S.
Telefon 38 07 08 20 • Fax 38 07 08 25

Seniorklubben – en miljøfaktor

Av Øystein Kristensen

Alle medlemmer i Start som er over 35 år, er medlem i Seniorklubben. Dette er en avdeling i klubben vår som er forholdsvis lite kjent, og som trenger mer markedsføring.

Grunnen til at vi i Seniorklubben vil markere oss, er at vi svært gjerne ønsker flere aktive medlemmer.

Hver fredag fra tidlig på høsten til seint på våren, er det sammenkomst i Start-hallen. Noen starter kvelden med litt fotball, andre med et badstubad, mens andre igjen bare går opp i salongen til en prat.

Når fotballgjengen har fått svettet ferdig, går de fleste opp i salongen til videre sosialt samvær over ei flaske brus eller liknende forfriskninger.

Det hel er svært uformelt, og det er ikke få verdensproblemer som er blitt løst i løpet av de sårene Seniorklubben har holdt på med sine sosiale sammenkomster.

Men selvsagt dreier praten seg også i stor grad om Start, klubben vår. Derfor setter vi ekstra stor pris på når noen fra "den gamle garde" møter opp på fredagskvelden. Likeledes er det stas når nye ansikter dukker opp, slik at enda flere får ta del i vårt gode miljø.

En del starter forbinder Seniorklubben bare med fredagssamlingen, og ser på denne avdelingen nærmest som en selskapsklubb.

Dette er langt fra tilfelle. Seniorklubben har flere viktige gjøremål. Blant de viktigste oppgavene kan nevnes vaktjenesten på Starts hjemmekamper, og montering av reklame på Stadion.

Dessuten holdes Starts gode navn og rykte i hevd ved hjelp av klubbens to gode old-boys lag.

Så vær velkommen alle medlemmer over 35 år til Seniorklubben, til sosialt samvær til høsten, og til en nyttig innsats for klubben.

Kjent fotball-trio trår til i IK Start's styre

Trioen som ble valgt inn i styret på ekstraordinært årsmøte, fra venstre Roald Rørheim, Stein Thunberg og Trond Pedersen.

Kjente spillere fra gyldne Start-år er kommet med i styre stell. På ekstraordinært årsmøte 11. mai ble den tidligere landslagskjempen Trond Pedersen valgt til nestformann i hovedstyret.

Videre sa Stein Thunberg, ball-eleganten fra seriemesterlaget i 1978 og 1980 ja til å bli fotballleder. Dessuten kom

eks-keeper-kjempen Roald Rørheim inn som 2. varamann etter at Kjell Årikstad trakk seg fra styret.

Bakgrunnen for årsmøtet var som kjent høyst spesiell etter at Per Madland og Borgar Haugland, henholdsvis nestformann og fotballeder, valgte å trekke seg som følge av styreformannens ultimatum på det meget presseomtalte styremøtet 29. mars. To flotte representanter for IK Start

valgte å gå av i en turbulent situasjon for klubben.

Det ekstraordinære årsmøtet var besøkt av 66 stemmeberettigede. Debatten gikk sin gang for å få belyst hendelsene som førte til nevnte ultimatum. Per Madlands innlegg ble bl.a. referert i Fædrelandsvennen.

Imidlertid ble valgkomiteens ensstemmige innstilling tatt til følge etter skriftlig avstemning hvor både Madland og Haugland ble forslått som motkandidater til valgkomiteens innstilling.

Dermed har IK Start fått et styre med sterk representasjon av tidligere toppspillere. Trond P. med 42 landskamper har vært med i styre og stell tidligere, men Thunberg og Rørheim er relativt nye i en slik sammenheng. Felles for trioen er at de er heltent for å gjøre en innsats i de bakre kulisser i klubben og at de er forventningsfulle til utfordringene.

Oppgaver og utfordringer mangler det ikke på. I løpet av et år behandler Start's styre flere hundre saker med ukentlige møter og med aktiviteter sent og tidlig, hverdag som helligdag. En styrejobb krever sitt – og da kan god gammel fotball-tæl med ditto stayer-egenskaper kanskje være godt å ha.

Sentral under Start's gullalder

Av Odd Ivar Eldsaa

Start's nye fotballformann, var en svært sentral brikke da Start gikk hen og vant sine to seriemesterskap. Det samme er tilfellet med Roald Rørheim, som på det ekstraordinære årsmøtet ble valgt inn som 2. varamann, og Trond Pedersen som ble valgt inn som nestformann i hovedstyret.

Thunberg startet sin karriere for Snøgg, hjemme i Notodden. Hans første kamp spilte han som niåring i 1963.

19 år gammel valgte han å gå til Oslo-klubben Skeid, som på denne tiden var en av de store klubbene å regne med, både i serie- og cupsammenheng.

Viking var skikkelig på hugget i 1973, 74 og 75, de tre sesongene som

Stein spilte for Skeid. Men Oslo-laget fikk sin foreløpig siste triumf i 1974, da Skeid vant cupen, Oslo-lagets åttende cupseier totalt.

I 1977 gikk turen til Start og Kristiansand, hvor Stein fikk med seg hele syv sesonger, innen han gav seg etter 1982-sesongen, bare 28 år gammel.

Mange av oss Start-tilhengere husker tilbake på denne tiden med stor glede. Stein huskes som en tekniker av rang, med et suverent blick for spillet, en ballkunstner som ofte fikk publikum revet med.

Sentralt på laget den gangen var også Roald Rørheim, som startet i Greipstad, innen turen gikk til Donn og senere til Start. Lyslyggen hadde en vanskelig oppgave, ikke minst ettersom han overtok etter Roy Amundsen, en av de virkelige store målvaktene som Norge har fostret.

Men Roald kom godt fra oppgaven, og

markerte seg som en svært reaksjonssterk målvakt på streken, i tillegg til at han heller ikke var noen "smågutt" når han gikk ut i feltet.

Etter endt tjeneste for Start, gikk turen til Greipstad, hvor Roald tok over sammen med en annen gammel Start-kjempe, Cay Ljosdal, som spillende trenere.

Trond Pedersen markerte seg som en høyreback på et høyt internasjonalt nivå. Etter "kassevis" med kamper på U-landslaget, fikk Trond etterhvert sjansen på A-landslaget, hvor han blant annet fikk sin debut da Norge ble overkjørt i en kamp mot et lag fra Øst-Europa.

Med Trond på banen, snudde kampen. Og det var blant annet Trond som spilte fram Thunberg, da Stein lobbet ballen over keeper, til redusering 1-3.

Toppkarakterer til IK Start fra Norges Fotballforbund

200.000,- kr i refusjon på serieavgiften

Hvordan står det til med IK Starts styre og stell? Ja, det kan man sannelig spørre om etter diverse krisemaksimering i Fædrelandsvennens spalter i vår. Her kan dramatiske overskrifter nærmest gi inntrykk av at styret, som har behandlet ca. 450 saker, er en samling kløner som ikke klarer å gjøre jobben sin.

Det er ikke alltid like lett å skille mellom rett og galt i all trykksverten. Hva gjør man da? Kanskje en ide å høre hva fotballens "kreditt-tilsyn", Norges Fotballforbund, mener om Sørlandets representant i tippeligaen.

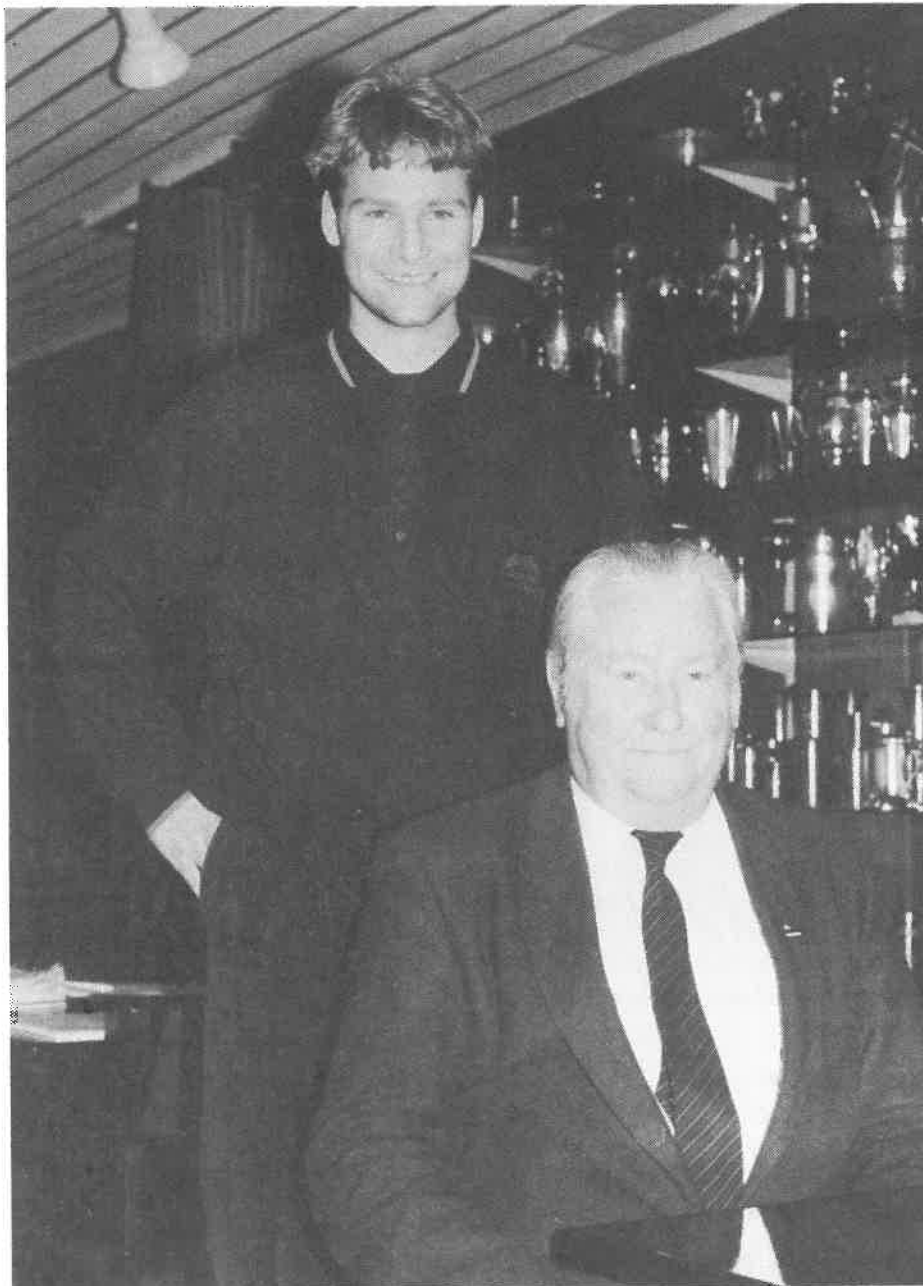
Spør man de høye herrer i Norges Fotballforbunds ledelse hva de mener om klubbens stilling administrativt, økonomisk og sportslig, så vil attesten være svært så god for IK Start.

NFFs inntrykk er nemlig udelt positivt og bygger på et klubbeseøk i Starthallen medio april i år. I kjølvannet på dette besøket ble Start refundert 200.000,- kr i serieavgift fra 1992. Refusjonen er et resultat av gode "eksamensresultater" fra Starts økonomiske drift i fjor. Klubben har gjort lekser og innfridd de økonomiske kriterier som skal til når det gjelder driftsresultat og egenkapital.

Refusjonen ble gjort kjent av NFF like før Starts ekstraordinære årsmøte 11. mai hvor det for øvrig ble bekjentgjort i en kommentar fra Stallemo, men den positive nyheten var tydeligvis ikke interessant nok til å bruke trykksverte på. Nyhetseffekten burde være tilstede. Kun 4 norske klubber har gjort seg fortjent til refusjon av serieavgift for 1992.

Møtet mellom NFFs topper og Starts ledelse fikk på alle fronter et svært positiv utfall. NFF møtte med mye kjentfolk fra sportslig sektor, markedssektor og innen økonomi og administrasjon. Ivar Egeberg og Andreas Morrisbak ledet den 7 mann "tunge" delegasjonen som var representert med folk fra Serieforeningen (Boye Skistad), Olympiatoppen og forbundets daglige ledelse.

Møtet ble delt inn i gruppevirksomhet med folk fra begge parter innen de respektive saksområder. Når det gjaldt økonomi, kom gen. sekretær Ivar Egeberg med svært positive kommentarer, og det videre resultat er som kjent sjekken på 200.000,- kr.

Start drives godt. Claus Eftevaag og Svenn Ødegaard i markedsavdelingen kan konstatere at det samme synes Norges Fotballforbund som har refundert 200.000 kroner i serieavgift. (Arkivfoto).

Innen markedsområdet vakte Starts resultater og opplegg positiv oppmerksomhet. Svenn Ødegaard fikk mange interessante spørsmål å besvare. At IK Start på det tidspunkt også hadde kontrakter underskrevet for drøye 3,7 mill, falt tydeligvis også i god jord.

Sportslig sett var det mangt og mye å lytte til fra Brede Skistad og Ruthford Pedersen. Meningsutvekslingen gikk livlig – og det ble ganske sikkert fanget opp en del impulser på begge sider av bordet.

Etter flere timers møtevirksomhet kunne NFF-delegasjonen takke for seg – og det med en meget positiv konklusjon som det står respekt av for IK Start.

Tilbakeblikk på sesongen

Så har sesongen 92/93 gått over i historien. Sportslig en sesong som har gitt oss mange gleder. Ja, sesongen er kanskje den beste i håndballavdelingens historie!

Hør bare: J-12 nummer to i sin pulje i KM, vinner av turneringer, J-14 krets-mestre og Sørlandsmestre, vinner av turneringer, J-16 nummer fire i KM, vinner av turnering, J-18 suveren vinner av sin pulje i KM, B-laget til sluttspill om opprykk, og A-laget beholdt plassen i 4. divisjon! Bra jenter!

Den sportslige suksessen skyldes nok flere forhold. La meg nevne noen.

Trenerne

Klubben har, til tross for dårlig rekruttering fra egne rekker, trukket til seg velkvalifiserte trenere som har fått jentene til å yte maksimalt. Trenerne er også viktige brikker i miljøskapende arbeid som er viktig for å nå sportslige mål som settes.

Apparatet rundt lagene

Oppmenn spiller en viktig rolle i dette arbeidet. Oppmennene er ansvarlig for at det administrative apparatet fungerer rundt laget, og rot og frustasjon unngås.

Foreldre

Som støttespillere i klubben er foreldrenes innsats og entusiasme uvurderlig! Uten disse hadde det ikke vært gøy å drive klubben. At de er en inspirasjonskilde for spillerne er hevet over enhver tvil. (Bare se på Marianne!)

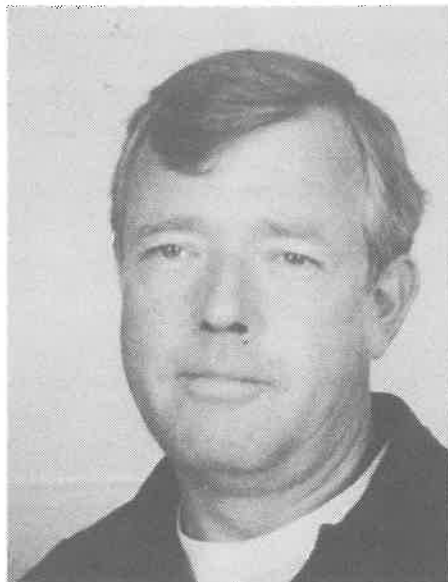
Hovedstyret

Uten goodwill fra hovedstyret hadde det vært vanskelig å drive håndballavdelingen. Selv om vi er små, blir vi hørt, og vår innsats for I.K. Start blir verdsatt!

Håndballstyret

Selvfølgelig spiller styret en vesentlig rolle i arbeidet med å drive klubben. Nå har vi nytt styre som jobber mot felles mål, og alle gjør en utmerket innsats. De sportslige mål vi har satt oss for neste sesong, er at vi skal ha minst en krets-mester. A-laget skal beholde plassen i 4. divisjon, og rekruttering av nye spillere skal bli bedre. Videre vil skoloring av egne trenere bli bedre.

Håndballstyret vil dessuten arbeide mer aktivt med å bedre det sosiale miljøet i klubben. Med dette sier jeg ikke at det er dårlig i dag, men det kan bli bedre. Informasjon til spillere, ledere og foreldre, vil også bli bedre, håper vi.

Det nye styret

Styret ble valgt på siste årsmøte, og har benyttet tiden til å skaffe nye trenere, oppmenn og spillere. Vi har lykket med det meste.

Styret har fordelt arbeidsoppgavene slik at ikke alt faller på formannen. Styret består av:

- Steinar Ose som er formann
- Helge Breilid som er viseformann, og ansvarlig for kiosksalget
- Berit Fuglestad som er sekretær og ansvarlig for turneringer
- Grete Klev som er kasserer og kontaktperson for VAHK
- Gerd Eliassen som er utvalgsmedlem
- Per G. Nikolaisen som er utvalgsmedlem og materiellansvarlig. Det er også han som har kontakten med trenerne

Det nye styret håper på et fortsatt godt samarbeid med alle!

Ny sesong

Jeg har tidligere sagt hva de sportslige målene er.

Spillerstallen er god. Spesielt er det gledelig at endel av de "eldre" spillerne trør til på A-laget og vil utvilsomt heve nivået. Gledelig er det også at to av våre A-lagsspillere som har vært utenlands, satser på nytt.

At vi har fått nye spillere fra andre klubber, er også gledelig, og jeg håper de blir tatt vel imot og vil gli inn i miljøet.

At vårt J-30 lag fortsatt står på, er bra. Disse spillerne er en stor ressurs for klubben, og gjør en uvurderlig jobb som blant annet oppmenn og trenere for våre yngste lag. Stå på jenter!

I år vil vi kun ha to damelag. Fjorårets sesong viste vel at det ble for mye håndball på enkelte. Dette har vi tatt konsekvensen av i år.

J-16 laget har vi store forventninger til. Disse ble krets-mestre og Sørlandsmestre i sesongen som gikk, og vi har lov til å ha forventninger til laget. Laget skal forøvrig trenes av Trygve Hellenen og Jan Buck, og skulle således være i de beste hender. Lykke til!

J-14 laget skal i år, som i fjor, trenes av Anja Trønnes. Hun har fått hjelp fra Øystein Bristøl fra AK-28. Vi har store forventninger til laget og kanskje en pokal burde være innen rekkevidde?

I år har vi to J-12 lag med i serien. Jentene trenes av Turid, Elin, Astrid og Trine. Med de trenerne burde resultatene bli topp!

På dette nivået er det ikke først og fremst de sportslige resultatene som teller. Her skal spillerne ha det gøy, sabla gøy.

Det sosiale teller like mye som det sportslige. Styret vil legge forholdene til rette for at vi skal klare å oppnå dette.

J-10 trenes i år som i fjor av Inger Olsen. Trenerne på dette nivået er mer som aktivitetsledere å regne, og det stilles store krav til disse. Stå på Inger, og lykke til.

Minipiker skal vi sette igang med når skolen begynner. Trenerne for disse har vi ennå ikke fått, og er det noen av spillerne (de eldste) eller foreldrene som kunne tenke seg å hjelpe, hadde vi satt stor pris på det. Ta kontakt.

Inntektsbringende tiltak

Håndballavdelingen har en økonomi vi kan leve med. Dette skyldes først og fremst en utmerket dugnadsinnsats på Stadion, loddsalg, og snart kommer også dugnaden på Gimlemessen. Denne innsatsen gjør at vi kan drive som vi gjør. Håndballavdelingen har ingen hovedsponsor, men får bidrag av "småsponsorer" gjennom hele sesongen, og dette er vi særdeles takknemlige for. Takk for støtten!

Kiosksalget på Stadion gir oss de største inntektene. 100.000 kroner blir overført fra dette salget til håndballavdelingen.

Muligens vil dette bli endret til neste år. Det beregnes jo timepris, og betalingen vil bli etter innsats, jo flere som jobber, desto mer tjener vi.

Stadion er en gullgrube og mye penger kan hentes ut derfra. Junioravdelingen driver vaffelsalg på hjemmekampene, og dette skaffer dem ekstra inntekter.

Håndballavdelingen overtar vaffelsalget etter de seks første kampene.

Dommerne

Start har en stor dommerstall som gjør en utmerket innsats for klubben. Det nye styret vil arbeide aktivt for å få disse mer aktivt inn i klubbarbeidet, spesielt på trening av de yngste lagene. La spillerne "bli kjent med mannen i sort".

Klubben har hatt mange aspiranter, men disse har alle sluttet etter noen år.

Hva er årsaken til dette?

Noe skyldes vel at vi ikke har vært flinke nok til å følge disse opp.

Vi skal bli bedre der også.

Avslutningsvis vil jeg ønske spillere, trenere, oppmenn, dommere og foreldre en riktig god sommer!

*Sportslig hilsen,
Steinar*

Vi gratulerer

Finn Hansen som fylte 50 år 8. april. Finn har mange års administrativt arbeid bak seg i Start. På begynnelsen av 60-tallet satt han fire år som kasserer og ett år som viseformann i juniorutvalget. Han fulgte opp med ett år som kasserer og fire år som viseformann i hovedstyret. I 1973 og 1974 var han fotballformann, og satt senere fire år som medlem av fotballutvalget. Han har ellers vært revisor, medlem av valgkomitéen, huskomitéen, og seniorrådet. I sistnevnte satt han som ordfører i ett år. Som takk for godt arbeid ble Finn i 1975 tildelt Starts gullnål med diplom og i 1981 seniorrådets pokal.

Odd A. Tønnessen som fylte 80 år 9. juni. Odd drev med ski og bandy i yngre år, og var formann og medlem av vintersportskomitéen i årene etter krigen.

Alf Torsvik som fylte 70 år 19. juni.

Ivar Berntsen som fylte 70 år 21. juni. Ivar drev i mange år med orientering og var medlem av hytteutvalget i 50-årene.

Gabriel Idland som fylte 70 år 22. juni. Gabriel kom til Start i 1949 og spilte på A-laget til 1952. Han har også vært viseformann og sekretær i hovedstyret, samt medlem av UK og seniorrådet.

Thorbjørn Jærnes som fyller 80 år 17. august. På 60-tallet var Jærnes i flere år revisor i klubben.

Mange nye talenter

Etterveksten i Start synes å være meget god. Resultatene av flere års satsing på egne talenter bærer stadig nye frukter. Nå følger også Norges Fotballforbund opp.

Alle aktuelle landslagsspillere på aldersbestemte landslag møtes nå jevnlig på regional basis over hele landet, etter at NFF har tatt initiativ til få følge opp talentene på en solid måte.

NFF har lagt opp til flere forbundstalentensamlingen i år, og da den første samlingen gikk av stabelen i slutten av mars, var Start representert med fem spillere.

Fra Start deltok Frank Ahmed, Hoat Minh Dang, Morten Enger, Steinar Pedersen, Per Chr. Osmundsen og Klaus Murbræch.

Spillerne som deltok er faste innslag på aldersbestemte landslag, hvor samlingen var et tilbud til spillerne på U-15, U-16, U-17 og U-18.

Samlingen ble ledet av vår egen trener Teddy Moen, som til daglig har ansvaret for vårt juniorlag som i år spiller i den ordinære 4. divisjonen, hvor innsatsen så langt har vært meget overbevisende, hvor Start henger med helt i toppen.

Sammen med Teddy i ledergruppen, er

også Svein Hammerø, Erik Mørland, Trond Pedersen og Ole Flaato.

Verd å merke seg er det også at NFF ikke bare tar hånd om det enkelte talent. Også foreldre og trenere blir fulgt opp. Til samlingen i Kristiansand i mars, inviterte også NFF til samtaler med trenere, foreldre og foresatte.

Juniortrener Teddy Moen har ansvaret for en rekke lovende talenter som alle ser ut til å få en stor fotballfremtid.

**KJEVIK
BYGGSENER**

Topdalsveien 112 • 4752 Hamresanden
Tlf.: 38 06 36 00 • Fax: 38 06 36 08

**Årikstad
TRANSPORT**

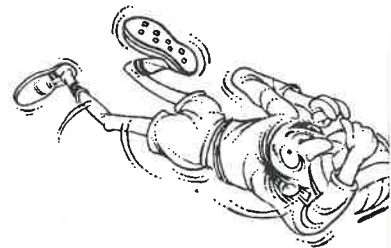
Tlf.: 38 02 95 36 • Kai 8 • 4600 Kristiansand

Spille

Tradisjonen tro ble årets spillerfest avviklet i Starthallen. Representanter fra Vest-Agder Håndballkrets og formannen i I.K. Start kastet glans over tilstelningen.

Utdelingen av diplomer, gaver, medaljer og pokaler tok det meste av tiden. For de minste var det vel pølser, is og brus som var mest i skuddet. "Håndballgenserene" ble delt ut, og dette var svært så populært. (Stallemo nektet forøvrig å ta den på!).

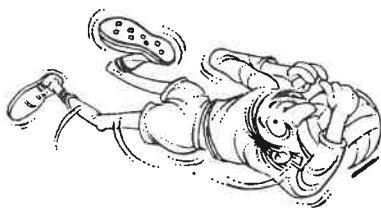
"Årets spillere" fikk sine velfortjente diplomer, og folk tuslet fornøyd hjem. Håper vi. At formannen (undertegnede) glemte å takke tidligere oppmenn for en utmerket jobb, er bare beklagelig, men takk skal dere ha!

J-12 laget ble nummer i sin pulje i KM, og vant også diverse turneringer.

Terje Eriksen takkes for en fin innsats som trener gjennom flere år. Ellers ser vi Tonje Nordmo, Trygve Hellenen og Cathrine Rasmussen.

J-16 laget ble nummer fire i KM, og vant også en turnering.

erfest

J-14 laget ble kretsmeistere og sørlandsmeistere, og vant også flere turneringer.

Start har i sesongen som gikk stilt med to J-10 lag.

Årets spillere ble Iselin Jørgensen (J-12), Linn Kilander (J-12), Tonje Nordmo (J-14) og Merete Gunnufsen (J-16).

På rett kurs

Riktignok har det gått tid siden årsmøtet i mars, men *Starteren* synes innlegget til formannen Erik Stallemo er en oppsummering som vi har godt av å bli minnet om en gang til.

Store deler av tiden som har gått siden det ekstraordinære årsmøtet i februar 1992, har i perioder vært preget av usikkerhet og ikke minst spørsmålet om hvor går vi.

Sportslig sett var det før sesongstart usikkerhet om hvor godt vårt tippeligalag var fordi vi hadde mistet noen nøkkelpillere.

Økonomisk sett var vi på leting for å finne ut hvor vi stod.

Administrasjonen var preget av usikkerhet.

A/S Start ble vedtatt. Var dette en genistrek for å styrke klubbens økonomi, og dermed større sportslig satsing, eller var det rett og slett et feilgrep, eller var det gjort på et galt tidspunkt? Svaret får vi i dag.

Oppgavene er store. Men ikke større enn at de etterhvert stort sett falt på plass.

I dag vet vi mer om hvor vi står.

Igjen ble det tredjeplass i Tippeligaen. Et resultat som vi etter forholdene må si oss fornøyd med. **MEN DET ER IKKE GODT NOK.**

Slik som fotballen utvikler seg i Norge med satsing på spisskompetanse, så våger jeg påstanden om at alt fra tredjeplass og nedover ikke er godt nok. Vi må sikre oss deltakelse i europacupen, både av hensyn til den sportslige utviklingen, og for å kunne dra nytte av de økonomiske fordelene som er forbundet med deltakelse i europacupen.

Heldigvis står vi i dag økonomisk langt bedre enn hva tilfellet var for kort tid siden. En spillertransaksjon i desember tilførte klubben betydelige midler.

Et stort arbeid er lagt ned av styret gjennom en økonomisk opprydding som var nødvendig. Det regnskapet som legges frem gir etter styrets mening en korrekt fremstilling.

For å få en best mulig kontroll over økonomien har styret prioritert arbeidet med budsjettering, men det viktigste gjenstår. Og det er oppfølgingen. Periodiserte regnskapsrutiner er innført som vil bli fulgt opp med en streng budsjett disiplin. Budsjettansvar er de-

legert med personlige ansvarlige.

Økonomien i norsk fotball er blitt sterkt fokusert. Også i vår klubb. Styret har derfor vært opptatt av å gi så god intern informasjon som mulig. Vi har holdt to møter med seniorrådet, et tillitsmannsmøte og et medlemsmøte hvor økonomien har vært hovedtemaet. For å være sikre på at vi nådde ut til alle medlemmene, har vi også informert om klubbens økonomi gjennom *Starteren*.

Noe av informasjonen kan dessverre ha blitt misforstått.

Jeg har lyst til å nevne at all kortsiktig gjeld, inkludert moms for 1991 og kommunale avgifter for 1992, er betalt. Vi har også innfridd et langsiktig lån som opprinnelig var på en million kroner.

Vi har valgt å skrive opp Starthallen med cirka 1,9 millioner kroner til fire millioner kroner. Dette er gjort for at vi skal få en positiv egenkapital med de økonomiske fordeler det kan få for klubben. Oppskrivningen er realistisk. For cirka tre uker siden ble det avholdt ny takst som kom på 13 millioner kroner.

Vi har fått signaler om at vi kan få refundert cirka 200.000 kroner av Norges Fotballforbund, som er en tredjedel av innbetalt serieavgift i 1992.

Vi er på rett vei, men en del gjenstår.

Den sportslige satsingen fremover vil være avhengig av hvordan vi klarer å løse økonomien. Gjelden må ned. Styret vil i år ha som målsetting å betale ned ytterligere på pantegjelden, og å få Kristiansand kommune til å slette et avdragsfritt og rentefritt lån på 1,1 millioner kroner.

Lykkes vi med dette, så har vi fått pantegjelden redusert med 2,6 millioner kroner, fra 5,1 til 2,5 millioner kroner på ett år. Det er lov å sette seg høye mål. Det koster ikke noe, men belønnes med felles godt arbeid.

Det er ikke bare økonomien som må ha en plan. Den sportslige delen må også til enhver tid justeres om nødvendig. I fjor sommer vedtok styret en sportslig treårsplan for 1993, 94 og 95 på seniornivået. Målsettingen er at vi skal ha en strukturert sportslig plan som innen tre år skal gi oss minst ett mesterskap. Det er nå 13 år siden vi sist vant et mesterskap. Dette må vi gjøre noe med.

I år har vi som en prøveordning fått aksept for at vårt juniorelittelag kan spille i 4. divisjon. Dette er et kamptilbud som vi mener er langt bedre enn tidligere. Vi har nå et lag i Tippeligaen, et i 2. divisjon, og altså et lag i 4. divisjon.

Et bedre sportslig tilbud har klubben neppe hatt tidligere.

I kjølvannet av seniorplanen har styret også vedtatt en treårsstrategi- og handlingsplan for junioravdelingen. I korthet går planen ut på å bygge opp en ambisiøs talentutvikling som spenner fra bredde til toppfotball, hvor også det sosiale aspektet er vektlagt. Personlig ser jeg satsingen i junioravdelingen som noe av det viktigste vi har vedtatt.

Håndballen er i stadig positiv utvikling, selv om den sportslig kommer noe i skyggen av fotballen. Men i klubbmiljøet veier avdelingen tungt, ikke minst på klubbens mange arrangementer.

Det har i mange år vært tildels forvirring om klubbens lover. Justeringer er foretatt og nye paragrafer er vedtatt uten at forandringene er forelagt Norges Idrettsforbund til godkjenning. Dette har vi tatt konsekvensen av. Lovkomitéen har nå oppdatert loven som igjen er behandlet av styret. Forslaget til revidert lov er sendt til NIF for godkjenning. Når svar foreligger, vil vi innkalle til ekstraordinært årsmøte for å få loven godkjent i klubben.

Det er på høy tid at vi får loven å jour og godkjent av NIF. Såvidt vites har NIF ikke godkjent klubbens lover siden 1972.

Styret føler at vi har hatt gode arbeidsforhold. Vi har følt at den kursen som er staket ut har oppslutning blant medlemmene.

Det er en stor styrke at alle i klubben forsøker å trekke lasset i samme retning.

Jeg sa tidligere at vi er på rett vei. Jeg vil avslutte med å si at vi skal videre."

Tidligere Startspiller tok doktorgraden

Den tidligere Start-spilleren Ole Bent Samuelsen er kanskje et navn flere vil dra kjensel på. Nå har den gamle angriperen levert og forsvart sin doktoravhandling.

aktive karriere innom en rekke klubber, blant annet Donn og Eidsvold Turn.

Kenneth Fjelde startet som angriper, men endte etter et mellomspill hos Vigør, opp som midtstopper på Start's førstelag. Kenneth var således med på å vinne serien både i 1978 og 1980.

Trener for dette laget var Erik Ruthford Pedersen.

Sammen med seg på bildet har Ole Bent med seg Erik Ruthford Pedersen helt til venstre. Deretter Jarl Lunderød, Gunnar Andersen, Helge Vidar Johansson, Kenneth Fjelde, Morten Hammersmark, Ole Bent, og Morten Halvorsen.

I første rekke ser vi Runde Pedersen, Eivind Jørgensen, Dagfinn Lund, Vidar Berg Hansen, Kjell Ove Bjørke, Åge Abrahamson og Øyvind Thorsen.

Ole Bent markerte seg som en målfarlig angriper i yngre årsklasser hos Start.

Fra et klipp i lokalpressen har vi sakset følgende referat:

“Start seiret i går 3-0 over Torridal i smågutteklassen. Første omgang endte 0-0, etter at Start hadde hatt flere gode angrep. I andre omgang kom så den første scoringen etter to minutter ved Ole Bent Samuelsen. Like etter la samme

mann på til 2-0, etter klabb og babb i forsvaret hos Torridal. Magnar Dalen satte punktum med en nydelig scoring fra cirka 15 meters hold. Dommer var Rolf Berthelsen.”

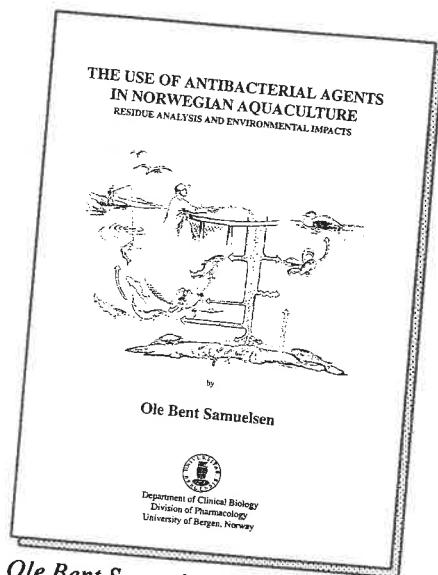
Ole Bent markerte seg altså på banen, noe han også har gjort i sin sivile karriere.

Han har siden 1986 arbeidet med problemstillinger innen miljøvirkninger av havbruk. Siden 1988 er det spesielt miljøspørsmål i forbindelse med bruk av medisiner i oppdrettsnæringen han har vært opptatt med.

Selve doktorarbeidet kan deles i to. Den første delen omfatter utviklingen av metoder for å måle svært små mengder av ulike medikamenter i plasma, muskel og lever fra fisk og i sjøbunnen som er under oppdrettsanleggene.

Den andre delen av hans avhandling som har fått tittelen “The Use of Antibacterial Agents in Norwegian Aquaculture”, beskriver hvordan ulike medikamenter oppfører seg i sjøen.

Hans avhandling har vist at flere medikamenter kan være til stede i sedimentene i flere måneder etter en medisinkur.

Ole Bent Samuelsen's doktoravhandling som han fremla i mars i år.

Ole Bent representerte Start på aldersbestemte lag på 70-tallet, og gjorde det godt.

Sammen med kjente lagkamerater som Kenneth Fjelde, Morten Halvorsen og Kjell Ove Bjørke, var Ole Bent med på å spille Start's guttelag fram til seier i KM-finalen på begynnelsen av 70-tallet.

På bildet, etter en solid 4-0 seier over Øyestad, står Ole Bent som nummer to fra høyre i den bakerste rekken.

En rekke av disse spillerne markerte seg solid gjennom en årrekke. Kjell Ove Bjørke fikk med seg flere sesonger i Start, også på seniornivå, innen turen gikk til andre klubber i byen. På tampen av sin karriere, spilte Kjell Ove som spillende trener blant annet for Lillesand IL.

Vidar Berg Hansen som er dagens fysioterapeut hos Start, vaktet målet, mens Morten Halvorsen, som på denne tiden spilte angriper, senere i karrieren markerte seg som en burvokter av høy klasse.

Helge Vidar Johansson var i sin

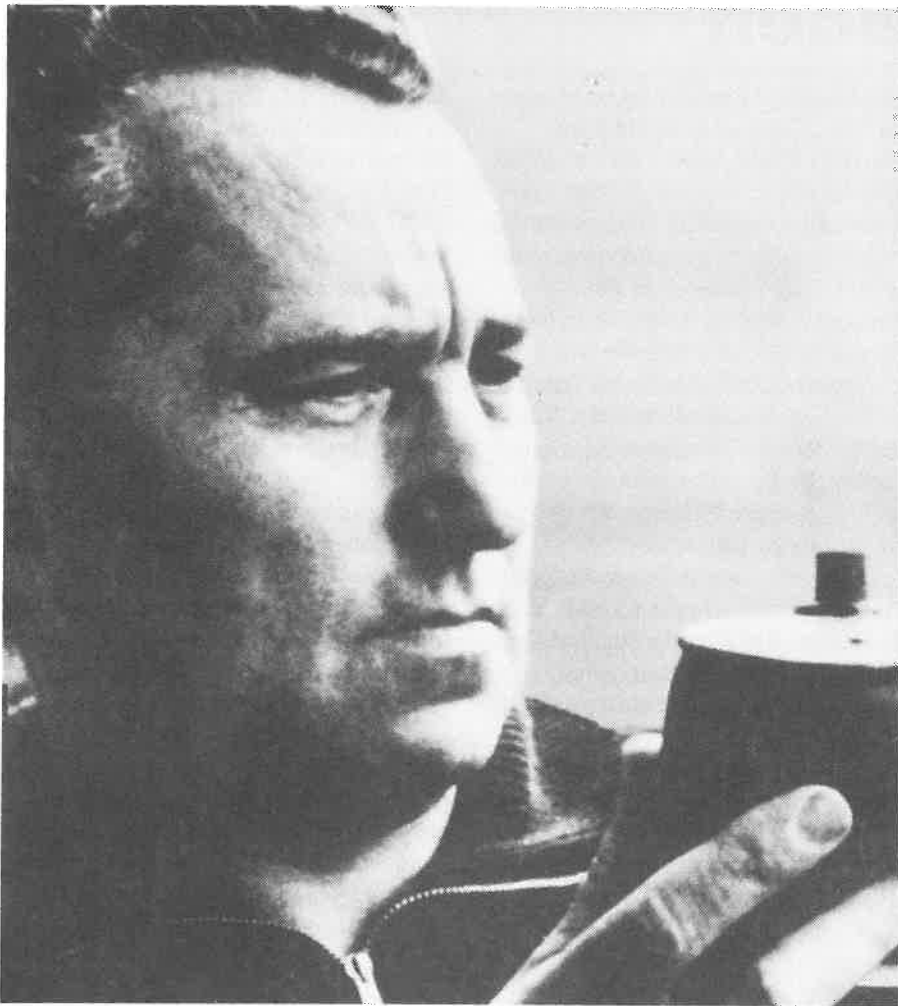

Start kretsmeistere i gutteklassen. Foran fra venstre: Rune Pedersen, Eivind Jørgensen, Dagfinn Lund, Vidar Berg Hansen, Kjell Ove Bjørke, Åge Abrahamson og Øyvind Thorsen. Bak fra v.: Trener Erik Ruthford Pedersen, Jarl Lunderød, Gunnar Andersen, Helge Vidar Johansson, Kenneth Fjelde, Morten Hammersmark, Ole B. Samuelsen og Morten Halvorsen.

Nok et fotball-KM til Start — slo Øyestad fortjent 4-0

Ole Bent Samuelsen fikk med seg flere sesonger i de aldersbestemte klassene for Start, og markerte seg som en farlig måljeger.

ADIDAS – alltid et skritt foran

Adi Dassler – grunnleggeren av Adidas.

Det er en meget profesjonell samarbeidspartner som spiller på lag med Start i årets sesong. Adidas har alltid vært et skritt foran, ikke bare på idrettsbanen, Adidas har også vært først i utviklingen av nytt sportstøy- og sko. De tre stripene har vært et kjent symbol for millioner av mennesker verden rundt, et symbol for kvalitet og passform.

Adidas-grunnleggeren Adi Dassler og hans etterfølgere har tatt ut mer enn 700 patenter og rettigheter verden rundt. Mange av disse ble revolusjonerende nyoppdagelser, som for eksempel i 1954 da han introduserte de første fotballskoene med skruknotter, og Vest-Tyskland tok VM-gullet med disse støvlene på bena. Allerede to år før hadde Adi Dassler presentert de første løpeskoene med utskiftbare pigger. En revolusjon for friidretten.

Det hele begynte i 1920. I 1948 ble navnet Adidas skapt, hvor fornavnet Adi og de tre første bokstavene i etternavnet ble slått sammen. Adidas var skapt.

Siden har den ene store nyheten etter-

fulgt den andre.

For friidretten var løpsskoen som ble presentert i 1964 bokstavelig talt et lett valg. En sko som bare veide 140 gram var sensasjonelt i de tider, og 80 prosent av løperne i Tokyo-OL brukte da også sko med tre striper. En annen stor løpsskonyhet kom i 1975 da Adidas kom med den første løpesko for syntetisk banedekke med variosaåle.

For fotballspillere var 1967 et merkeår. Da kom Adidas med hælpolstring for å beskytte den utsatte achillessenen.

Listen over revolusjonerende nyvinninger innen sportssko er endeløs. Enten det gjelder boblseighsko for perfekt start på isen, eller det gjelder basketballsko for giganter på 2,20 eller mer.

Produksjonen er stor. Tenk deg 180.000 par sko stående etter hverandre. Det skulle bli omtrent 60.000 meter med sko, eller litt lengre enn strekningen fra Kristiansand til Grimstad. Så mye sko produserer Adidas, hver dag!

Adidas er den største produsenten av sportssko i verden. Men Adidas består av mye mer enn sko, i alt består vareutvalget

av mer enn 700 forskjellige produkter.

Omsetningen ligger godt over tre millioner D-mark i året. Produktene blir produsert i 50 forskjellige land, og solgt i omtrent 160 land. Det er nesten like mange som det er medlemmer i FN.

I tillegg til sko, leverer Adidas blant annet baker, baller, tennis-, squash- og badmintonracketer, langrennsbindinger, og selvfølgelig alt innen sports- og fritidstøy.

Adi Dassler startet det som senere har blitt Adidas med en enkel gymsko i 1920. Dassler var selv 20 år den gangen. Han tegnet, modellerte og laget selve skoen for hånd.

Han ville utstyre idrettsutøvere på en best mulig måte. Derfor snakket han hele tiden med dem, hørte på deres ønsker og kjente deres problemer. Og Dassler ment at ethvert problem var til for å løses.

Allerede før krigen sørger han for å utvikle nye og epokegjørende sportssko. Allerede i 1937 kunne han tilby spesialsko for 11 forskjellige idretter, sensasjonelt i de tider.

Men det var etter krigen det "tok av". I 1948 ble navnet Adidas skapt. Etterhvert kom han med den etterhvert så kjente merkingen, de tre stripene.

Dassler ville at Adidas alltid skulle forbindes med topp kvalitet. Derfor produseres det aldri billige Adidas-varer. Man skal aldri gå på akkord med kvaliteten, var hans utgangspunkt.

Kona Käthe som han traff under sine studier i skodesign og produksjon, overtok ledelsen da Adi Dassler døde i 1978. Hun døde selv i 1984, og da overtok deres eneste sønn, Horst, driften av det verdensomspennende konsernet. Horst døde i 1987, bare 51 år gammel, og det var sveitsiskfødte Rene C. Jäggi som overtok som styreformann.

Sommeren 1990 ble Adidas som kjent kjøpt opp av franskmannen Bernhard Tapie, Marseilles eksentriske president, en målbevisst forretningsmann med ambisjoner om å bli fransk president.

I dag omsetter Adidas for cirka 16 milliarder kroner (1992), inklusive lisensproduksjon.

Forløperen til Adidas Norge så dagens lys i 1955, etter at Adi Dasslers gode venn Odd Onsrud fikk rettighetene til lisensproduksjon av Adidas sko i 1955.

Adidas Norge har i dag omkring 50 ansatte og netto omsetning i 1992 var på 175 millioner kroner. Hovedkontorer ligger på Gjøvik, hvor 1,3 millioner enheter passerer årlig gjennom lageret der.

Nedtur i cup og serie!

Like før sommerutgaven av Starteren går i trykken opplever vi sjokkmeldingen fra Bergen om at Start er slått ut av cupen – i 3. runde mot et av de svakeste 1. divisjonslagene, Fana! Ikke ufortjent, ifølge media.

Dermed kan man trygt si at junifotballen har vært et sorgens kapitell for Start som etter en bra serieopptakt taper både hjemme og ute plutselig gikk på fire strake og forsmadelige tap mot Brann, Bodø Glimt, Viking og Fana.

Iserien kan vi reise oss igjen, men i cupen er vi ubønnhørlig ute for i år med de uheldige sportslige og budsjettmessige konsekvenser det kan få. Slik er det bare i den ubegripelige leken om lærkula, det går opp og ned – uten at det er mulig å finne noen holdbar forklaring. Det er ikke noe nytt fenomen at selv de beste står for fall.

Men det får da være visse grenser, mener noen. En statistikk som forteller at Start ikke er noe cuplag er ingen forklaring. Man taper ikke som følge av en dårlig statistikk. Likevel er det ganske merkverdig at Start på 14 cupforsøk siden 1980 har ramlet ut i 2. eller 3. runde hele seks ganger!

Nok en gang ble vi på en brutal måte fortalt at vi ikke er noe cuplag. Og hva Start egentlig er verd utover det er det bare serieinnsatsen resten av året som kan fortelle. Måltørken i juni er historie. I fotballen kan vi si med Alf Prøysen at det er "blanke ark og en dag i morgen" hele tiden.

Ny samarbeidsavtale med G-Sport i Kristiansand

Også for 1993 ble det en samarbeidsavtale mellom I.K. Start og G-Sport i Kristiansand. Stein Thunberg valgte å satse på en utstyrsavtale omring juniorelite laget som i 1993 deltar i 4. divisjon og som ved siden av deltakelse i NM-cup, også deltar i flere større turneringer.

Avtalen innebærer også at G-Sport er vår kontaktforetning når det gjelder gjennomføring av vår Adidas-avtale med hensyn til bytting av utstyr og supplering for vårt tippelagalag. Det er med andre ord de "voksne" spillerne våre som har G-sport som kontaktsted.

Fra I.K. Starts side har vi en man-

geårig god erfaring med forbindelsen G-sport. Stein Thunberg har som vi alle vet rikelig erfaring fra fotball og fotballutstyr.

G-Sport har også engasjert Tommy Svindal Larsen på deltid i forretningen. Derfor har du i år anledning til å handle med en av våre fotballkjendiser når du går til G-Sport.

Både I.K. Start og G-Sport er rimelig godt fornøyd med årets løsning på samarbeidsavtalen. Stein Thunberg forteller ellers at det hyppig er gode tilbud på forskjellig slags utstyr i forretningen

SØ

Pinsfeberen er kommet til Start

Pinsfeberen har kommet til Start.

Vi har fått laget meget eksklusive pins av våre spillere i 1993, pluss av Brede Skistad.

Produsenten har gjort en fin jobb med bilde av spillerne våre. Det er blitt et kvalitetsmessig meget godt resultat.

Så kommer rosinen i pølsen: av de 3.680 pins vi har bestilt, er det ikke to som er like.

Du kan få kjøpt serien i et fint etui. Serien er da nummerert. Det ingen andre i hele verden som vil ha maken til dine pins. De er eksklusive.

Det er mange som har sikret seg spesielle numre. Selv bad jeg ok serien som har nummrene 099. En full serie med kassett koster 400 kroner. Det betyr en gjennomsnittspris på 25 kroner

per nummererte pins.

Det er Jan Erik Hagen i Start 1000 som står for salget av denne eksklusive vare fra Start. Det var Start 1000 og markedsavdelingen som gikk sammen om prosjektet. Det planlegges auksjoner. Det er allerede i gang en "Tusseklubb". Det var etter at en annen forening alt var på gang. Alle kan gjette at det var "Myggfansene".

Enkeltpins må du kjøpe i supperterutstyrvogna på Stadion. Bestilling på de nummererte settene i kassett kan også gjøres til markedsavdelingen Da snakker du med Kai, Elisabeth eller Svern.

Husk: Dette er en investering som gir forrentning.

SØ

Startbrødet – en suksess

Også i 1993 fortsetter den hyggelige samarbeidsavtalen mellom I.K. Start på den ene siden og Dampbageriet og Bagehuset Søren Kristensen på den annen side.

De to bakeriene omsetter et stort antall Startbrød gjennom året. Dette til stor glede for I.K. Start. Det er etter hvert blitt en klar mening i markedet at dette brødet er noe helt spesielt. Det er ikke å overdrive når dette brødet omtales som "det sunne brødet".

I år deltar Startspillerne mer aktivt i selve markedsføringen. I alt skal det ut over i 1993 arrangeres flere demonstra-

sjoner i forretningene som selger Startbrødet hvor spillere fra Start stiller opp i nyanskaffede "Startbrødgensere", og deltar i arbeidet med å få nye kunder til å prøve "det sunne brødet".

De gamle kundene vet allerede at de får noe helt spesielt, men også for disse blir det anledning til å hilse på Startgutta – og kanskje få med seg en original signatur.

Ellers finnes nemlig alle Startspillernes signaturer på brødposen.

Kjære Startmedlemmer, tenk støtte I.K. Start på en så enkel måte, nemlig ved å kjøpe brød.

SØ

Populært med vafler og VIP-rom

Gode serviceambassadører for Start i VIP-rommet, Tone Eriksen og Lynn Damsgaard.

VIP-rommet øker i popularitet hos sponsorene og andre forbindelser av Start. Be-

søket i pausene under hjemmekampene er upåklagelig, og det er tydelig at folk finner

seg til rette med forfriskninger og diverse å spise.

Fotballpratene går livlig. Et fint møte-sted både før kampen og i pausen. Den gode servicen i VIP-rommet kan vi blant annet takke et par Start-jenter for. De trosser trofast opp fra kamp til kamp og gjør en alle tiders innsats, som her da vi var innom, og hvor Tone Eriksen og Lynn Damsgaard var på plass.

Når det gjelder støtteapparatet omkring kamparrangementene, VIP-rommet, presseservice og mye annet, er det mange gode krefter som fortjener honnør. Start har mange trofaste slitere bak kulissene!

Uten forringelse for andre nevner vi for eksempel Synnøve Drangsholt som er blitt kjent som fotball-Norges beste vaffelkokke. I vår har flere timer gått med til vaffelsteking foran hver kamp, og den spontane attesten blant sponsors, presse, og andre er den samme: verdens deiligste vaffler!

Honnør til Tor Arne Mjølund

I forbindelse med kampen mot Fyllingen 16. mai, ble en kjent starter, Tor Arne Mjølund, honorert med en utmerkelse av Alkoholutt-kampanjen. Mjølund ble trukket fram som et forbillig eksempel på god ledelse i klubbens junioravdeling generelt og som en positiv holdningsskaper mot rusmisbruk spesielt.

SIEMENS

- en solid partner når du trenger en elektriker
Tlf.: 38 09 60 60 • Industrigt. 10a

FINN OG ALBERT

EGELAND AS

AUT. RØRLEGGERE

Nye Teglewerksvei 23, 4632 Kristiansand S. Tlf. 38 09 79 79

Thorbjørn Svendsen
Vågsbygd %
AUT. INSTALLASJONSFIRMA - ELEKTRISK FORRETNING

Tlf.: 38 01 14 55 - Vågsbygd

H-KJEDEN

Vi har de gode tilbudene
og hos oss handler
også Donnere og Vigørere
ØKONOM ELEKTRISK A/S

Kirkegt. 18 - Tlf.: 38 02 34 36

EN H-FORHANDLER

I.K. Start har inngått samarbeid med to av byens beste bakerier.

Du får derfor STARTBRØD over hele Sørlandet!

dampbageriet

LEIV VIDAR
PØLSEMAKERI

HVER SØNDAG KL. 16-17.30 PÅ RADIO SØR
FØR HJEMMEKAMPENE I TIPPELIGAEN.

FM106,9
RADIO
SØR

 KVADRATUREN
TRAFIKKSKOLE

Skippergt. 47 • Tlf. 38 02 61 10
4600 Kristiansand S.

SPORT DIREKT

Husk vi leverer utstyr også til START

Arage Johanson Sport
Eftf.

H. Wergelandsgt. 11a • Telefon 38 02 32 10

STØRST kapasitet
FLEST avganger *
3 dag + 1 natt = 4 avganger daglig
HURTIGST overfart

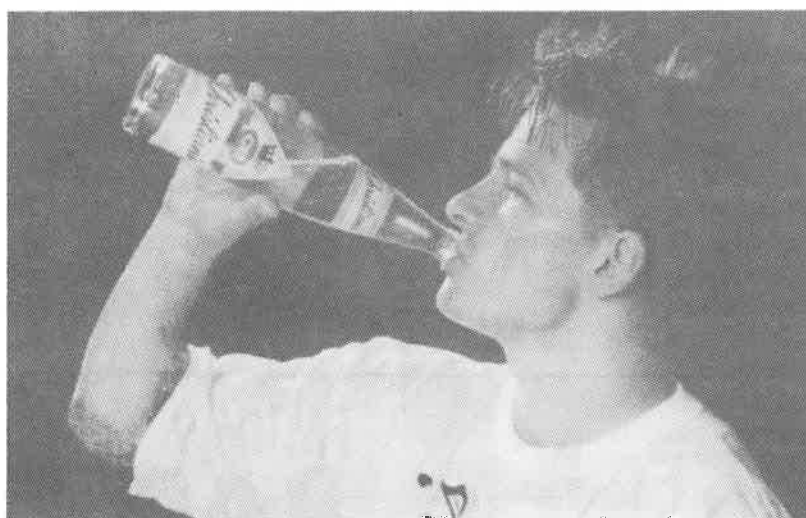
ColorLines ruter

KRISTIANSAND - HIRTSHALS

ColorLine

Tlf.: 38 07 88 88

Christiansands Bryggeri AS

Postboks 221, 4601 Kristiansand S.
Sentralbord tlf.: 38 02 29 65 • Fax: 38 02 26 63

Color Line gir deg 4 Europaveier å velge mellom

The advertisement features a map of Europe with a dashed border, showing shipping routes between several ports: Bergen, Stavanger, Kristiansand, Hirtshals, Newcastle, Kiel, and Oslo. To the right of the map is the Color Line logo, which consists of a stylized 'C' with three wavy lines inside it. Below the logo, the text reads 'Color Line' in a large, serif font, followed by 'KRISTIANSAND · HIRTSHALS' and 'KORTESTE VEI TIL DANMARK' in a smaller, sans-serif font. At the bottom of the advertisement, there is a line of text: 'COLOR LINE SEILER PÅ FØLGENDE RUTER: OSLO - KIEL, OSLO - HIRTSHALS, KRISTIANSAND · HIRTSHALS, BERGEN/STAVANGER · NEWCASTLE'.

Reidar Flaa jubilerer

Det ble lagt opp til stor festivitas da Reidar Flaa fylte 50 år 15. juni.

En rekke venner og gamle lagkamerater hadde trommet sammen til en feiring i Start-hallen, hvor den gamle forsvarskjempen fikk den hyllesten han rettmessig fortjener.

Guttene hadde gått sammen om en presang, som viste seg å være en flott sykkel av den moderne typen.

Reidar gikk gradene i Starts junioravdeling, og debuterte på A-laget i 1960. Han fikk statuetten for 150 A-kamper i 1967, og spilte i løpet av 20 sesonger hele 558 A-kamper. I tillegg spilte han 14 krets-lagskamper.

Reidar har ellers vært trener i junioravdelingen, sittet ni år som medlem av seniorrådet og hører selvsagt til den faste gjengen av vakter/billettører som stiller opp på alle A-lagets hjemmekamper. Reidar ble tildelt seniorrådets pokal i 1969 og Starts gullnål med diplom i 1975.

Reidar opplevde i løpet av sin aktive karriere å bli en av de store yndlingene hos publikum. "Han far" som han ble kalt, hadde alltid full støtte fra tribunefolket, som visste å sette pris på Reidars friske innstilling og vilje til alltid å gi alt for sine lagkamerater.

Det er mange minner som renner en i hu når en tenker tilbake på Reidars aktive karriere.

Det var trolig på slutten av 70-tallet at Start møtte engelske Newcastle til en vennskapskamp på Stadion. Newcastle stilte til kampen med sin berømte toppscorer Malcom MacDonald, spilleren som blant annet kan notere seg for rekorden med fem scoringer i den engelske landslagsdrakten.

Reidar gikk til oppgaven med stor iver, og Super Mac som han kaltes, gikk fort sur, så sur at han ikke maktet å markere seg slik publikum hadde forventet.

Til minne

Sverre Heidenreich døde 10. mai, 73 år gammel. Sverre hadde 12 sesonger bak seg som fotballspiller og fikk i 1955 statuetten for 10 sesonger på A-laget. Ved siden av fotball, drev han også aktivt som skiløper. I 53, 54, 55 og 58 var Sverre formann i hovedstyret. Ved siden av å være formann, viseformann og styremedlem i juniorutvalget, samt medlem i hovedstyret, var han i mange år oppmann og trener for både A-laget og juniorlaget. Han hadde også adskillige år bak seg i seniorrådet. I 1951 ble Sverre tildelt seniorrådets pokal og i 1955 Starts gullnål med diplom for sin innsats i klubben.

Kurth W. Hammersmark døde 21. april 75 år gammel.

Rolf Hafsett død

I forrige nummer av Starteren skrev vi om Rolf Hafsetts 80-årsdag. Vi ble kort tid etter utgivelsen oppmerksom på at han hadde dårlig helse. Dessverre var den så dårlig at Rolf døde 5. april.

Æresmedlem Rolf Hafsett ble 80 år den 27. januar.

Rolf mottok for noen år siden statuetten for 10 sesonger som fotballspiller, og kunne også se tilbake på mange fine plasseringer som orienteringsløper, blant annet tre krets-

mesterskap i stafettorientering.

På det administrative plan la han ned et stort arbeid. Han var formann, viseformann og sekretær i hovedstyret, formann i junioravdelingen (forøvrig den første sådanne), formann i lovkomiteen og formann i VAOK.

Han var også revisor, medlem av orienteringsutvalget, finanskomiteen, valgkomiteen og idrettsmerkekomiteen, samt at han fikk med seg 37 år i seniorrådet, der han også var ordfører flere ganger. Han hadde også en finger med i

spillet da Starteren så dagens lys.

Rolf ble tildelt Starts gullnål med diplom i 1965, og utnevnt til æresmedlem i 1979.

Vi gratulerer

Jan Uldal som fyller 50 år 22. juli.

Svein Haakonseth som fylte 50 år 1. juli. Svein har i flere år trent lag i junioravdelingen, og ellers vært både formann og viseformann i seniorklubben.

Torgeir Sagneskar som fyller 60 år 14. juli. Som medlem av foreldreforeningen, sekretær og medlem av juniorutvalget var Torgeir i flere en viktig støttespiller overalt hvor junior-

avdelingen hadde et eller annet arrangement på gang. I tillegg har han også vært revisor i klubben.

Hans Langseth som fyller 70 år 27. juli.

Ole Johan Sørensen som fyller 75 år 3. august. Sørensen er honnørmedlem i Start.

Georg Holte som fyller 75 år 26. august. Georg spilte bandy i yngre år. I tre år var han kasserer i junioravdelingen og i ett år kasserer i hovedstyret. Han har også vært revisor i klubben. Georg er honnørmedlem i Start.

Tollbodgaten 6. Tlf. 38 02 56 32

Faste lave priser på maling og interiørprodukter

a. ettevaag a.s

Kirkeveien 4, v/Lund kirke - Tlf. 38 09 77 88
Åpent 9-17 • Torsdag 9-18 • Lørdag 9-14

CLøvås Øystein
Knarreviktoppen 6

4637 KRISTIANSAND

Myggen skriver fotballhistorie

Erik Mykland var med på å skrive fotballhistorie, da det norske landslaget først slo England, og deretter klarte uavgjort 0-0 mot Nederland. (Arkivfoto).

1993 tegner til å bli et historisk glansår for norsk landslagsfotball. Forhåpentligvis blir det stående som det året Norge spilte seg fram til VM i fotball.

Når dagens generasjon setter seg til å mimre over fordums storkamper, vil årets landslagsutgave bli omtalt med en slags ærefrykt. Drillos lag som "sprengte umulige grenser". I Start blir det på folke-munne "Myggens lag". Selv det legendariske bronselaget fra Berlin-VM i 1938 må finne seg i å vike plassen på pedestallen. Det er tid for nye helter og nye referanser!

På dette historiske VM-laget er det altså en høyst spesiell starter – og hvilken eksponent for gladfotballen! Myklands navn er risset inn i historiebøkene en gang for alltid. "Myggen" med tilnavnet "den store" blir det kanskje i ettertid? Paradoksalt, men megetsigende. Uten forringelse for

flere "store" startere som har akslet trøya med det norske flagget, vil 21-årige "Myggen" heretter være den største, den som av flere grunner kommer høyest i kurs på det historiske fotballbarometeret.

"Myggen" er for lengst blitt nasjonal helt. Han må motvillig finne seg i all viraken som følger med de store bragdene. Verst er det kanskje å bli hentet fram i massemedia for å "synse" som andre rikskjendiser. Det er ikke den type fokusering han liker best. Selv om han ikke liker oppstyret finner han seg i det på en sørlandsk godmodig og svært så sympatisk og nykkefri måte. Derfor blir han enda bedre likt av folk.

En fin eksponent som er litt anderledes enn kjendiser og fotballspillere generelt. Annerledes i stil og væremåte må man være for å få til de unike fintene og de uforutsigelige trekkene som dette ball-

talentet henter fram i sine beste øyeblikk mot verdensstjerner fra England og Nederland og hvem det nå måtte være. Proffrykter går selvsagt, men vi velger nå å tro at han skal fortsette å fryde fotballhjerter for Start på norske arenaer.

16 landskamper så langt. Hvor ender det hvis han får lov til å beholde de tekniske "undersåttene" inntakt? VM-kamper med suksess på suksess. Mange vil huske "evige" øyeblikk med artisteri å la "Myggen". Som i kampen mot England, spesielt i 2. omgang da han var eneren på banen. Husker vi ikke den mesterlige arkitekturen å la Myggen som opptakt til Norges andre mål! Starterens manøver og dansetrinn forblir gåtefulle og er ikke lett å finne ut av. Han er gull verd, og hva betyr han ikke som inspirasjonskilde og forbilde for fotballmiljøet i Start!!

HSB